

DAGNY JOENSEN
JENS KR. VANG

Tá Anna Maria Persson, formaður í A. I. - Føroya deild, verður spurd, hví hon fyrri eini 10 árum síðan fór at arbeiða í felagsskapinum, sigur hon, at hon *kundi* ikki lata vera.

Spurd, hví hon frameftir eldhugað arbeiðir har, sigur hon, at hon *kann* ikki lata vera.

Tað, at stjórnir nógva-staðni í heiminum, ár út og ár inn bróta mannarættindini, og gera seg inn á fólk, kann hon stutt sagt ikki góð-taka.

Sjálv heldur Anna Maria Persson, at hennara menniskjasýn stavar frá barnalærdóminum, har hon lærði at skilja millum rættvísi og órættvísi, og um hvussu menniskju eiga at vera móti hvør øðrum.

Anna Maria Persson var útbúgvinn sjúkrasystir í 1968, og starvaðist sum psykiatrisk sjúkrasystir í 10 ár. Seinni tók hon eftirútbúgving innan psykiatri, og hevur undirvíst á sjúkrasystirskúlanum í nógva ár.

Seinastu nógva árinu hevur hon arbeiðt sum viðtalssjúkrasystir. Hon undirvísir enn á skúlanum, men umframt tað eru eisini stundir til arbeiðið í A.I.

Upprunaliga var tað dóttir Annu Mariu, sum arbeiðdi í einum A.I.-bólki, tá hon gekk í studentaskúlan.

Tá dóttirin fór niður at lesa, bað hon mammu sína átaka sær hennara arbeiði í bólkinum.

- Hetta var fyrst í áttati-árunum, og síðani hevur tað bara vundið uppá seg, sigur Anna Maria Persson.

Nevndin í A.I. var ógvuliga virkin hesi árinu, og limirnir vóru ógvuliga persónligir og konstruktivir í sínum virki, og lögdu stóru orku í arbeiðið.

Meir enn ein mió. menniskju gera mun

- Hugsar tú ongantíð um, hvørt tað gagnar, ella um tað yvirhøvur fær týðning fyrri samvitskufangar, at A.I. felagsskapurin er til?

- Nei, als ikki. Eg hugsar, at tá meira enn ein mió. menniskju innan A.I. felagsskapin sita og arbeiða við slíkum málum, so ger hvør einstakur okkara mun, sigur Anna Maria Persson.

- Tað tiltalar meg eisini, at eg fái eitt mál um ein ávísan persón at arbeiða við.

- Hetta er eitt menniskjað, sum onkustaðni í heiminum er fyrri órætti. Kann eg hjálpa hesum menniskjað, so geri eg tað, tí eg kann ikki finna meg í, at mannarættindini verða brotin.

- Minnst til, at í A.I. arbeiðinum snýr seg ofta um at verja mannarættindini í londum, har hópdráp, avrættingar, píning, fer fram. Har fólk, sum tú og eg hvørva, ella verða sett í fongsul uttan dóm í fleiri ár, bert tí at tey hava áðra hugsan enn myndugleikarnir.

- Ötryggleikin í hesum londum er ein avleiðing av, at mannarættindini verða brotin.

Anna Maria Persson, formaður í A.I. Føroya Deild:

Hon góðtekur ikki heimsins órættvísi

- Eg verði so sint, tá eg dagliga fái boð um at fólk verða pínd og fongslað, bert tí tey berjast fyrri mannarættindunum, meðan vit liva í skipaðum sam-felag og kunnu siga okkara hugsan uttan at verða sett í fongsul. Tí er tað mín skylda at arbeiða fyrri at hjálpa neyðstøddum, sigur formaðurin

Tað hjálpir at hjálpa

- Tað er hetta, sum eg vil haldi vera so umráðandi ar-beiða fyrri at broyta, sigur Anna Maria Persson og vísir á dømi, at tað hjálpir at hjálpa.

- Tað var í árunum áðrenn fakkfelagið Solidaritet varð viðurkent í Polen. Ein limur í Solidaritet varð tikin og settur í geglið.

- Vit fingur upplýsingar um, hvar hann sat, og at um-støðurnar hjá honum vóru ógvuliga vánaligar í fongsl-inum. Hetta vísu vit á, við at skriva til stjórnina og aðrar felagsskapir í Polandi.

- Stuttu tíð eftir fingur vit bræv frá dótturini hjá fanganum, sum m.a. skrivaði, at pápin hevði brúk fyrri heit-um undirklæðum og kaffi. Vit keyptu føroysk undir-klæði til hansara, kaffi og annað, og sendi pakkan av-stað.

Nakað seinni fingur vit bræv um at pakkin var kom-in fram til fangan.

- Nøkur ár seinni hitti eg ein danskan sosialráðgeva sum arbeiði við flóttarfolki í Polandi. Hon bar mær heilsan frá fanganum, sum tá var leyslatin.

- Tá tú upplivir slíkar hendingar veitst tú, at tað gagnar at arbeiða fyrri eini sak, sigur Anna Maria Persson.

Hon kemur eisini í tankar um eina hending, sum fór fram í Kína.

- Ein 18 ára gomul genta av bygd var farin í handils-ørindum til Beijing. Hon kom av tilvild fram á ung-fólk á Himmalska Friðar-torginum. Tey ungu tosaðu um frælsi og demokrati.

Tá gentan kom heim aftur, fór hon saman við eini vin-konu at tosa um hesi við-urskifti við bygda-fólkið. Hon varð tikin og fekk 20 ára fongsulsrevsning.

A.I. í Føroyum fekk málið at arbeiða við. Eftir drúgvu arbeiði fingur tey at vita, at gentan varð leyslatin trý ár seinni.

- Eg verði so sint av slík-um hendingum. Her ganga vit herheima, sum liva í ein-um skipaðum samfelag. Vit kunnu siga okkara hugsan uttan at vera sett í fongsul.

Vit hava ábyrgd

- Vit kunnu trygt fara til ar-beiðis um dagarnar, og vit kunnu senda børnini í skúla. Okkum nýtist ikki at vera bangin fyrri, at nakar av okk-ara bara hvørur.

- Eg haldi, at júst vit, ið liva í frælsu samfeløgum, skulu brúka okkara orku til at arbeiða fyrri onnur, sum ikki hava somu umstøður sum vit. Tað hugsar eg ofta um, sigur Anna Maria Persson.

Hon heldur, at júst tað, at hon arbeiðir við einstøkum persóni, ger, at hon kemur so nærri hesum mannalagn-um.

Uppgávan hjá A.I. limum er at skriva brøv og gera vart við viðurskiftini, har mannarættindini verða brotin. Anna Maria Persson skrivar eini 100 slík brøv árliga. Hóast hetta persón-liga arbeiðið, so er sam-

Framhald á síðu 9